

РЕШЕНИЕ

№ 36415

гр. София, 05.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав, в
публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **7662** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, във вр. чл. 149, ал. 5, във вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор И. З. от Софийска градска прокуратура (СГП) с искане за прогласяване на нищожност на индивидуален административен акт - волеизявление за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) №[ЕИК] от 23.07.2024 г. на началник на отдел „Пътна полиция“ (ОПП) при Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) по повод заявление с вх. № 22699 от 25.06.2024 г., подадено от С. А. А. (SUBHI A. A.) с ЕГН [ЕГН], [дата на раждане] в Сирийска арабска република, с постоянен адрес: [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5.

В сезиращия съда протест се прави искане за прогласяване на нищожността на индивидуалния административен акт, като издаден в противоречие с материалноправните норми, отнасящи се до предпоставките за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство. Твърди се, че е липсвало основание за замяна на представеното пред българските власти от С. А., чуждестранно свидетелство за управление на МПС с № D03020596, издадено на 15.10.2022 г. от Министерство на вътрешните работи на Република И., тъй като в действителност е бил неистински документ, неизготвен по надлежния ред и форма от иракските власти.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище, че замяната би била допустима при спазване на изискванията на нормите на чл. 162, ал. 8, във вр. ал. 4, във вр. чл. 151, ал. 9 от Закона за движение по пътищата; чл. 4, ал. 2 и чл.17, ал. 4 - 8, във вр. ал. 1, т. 3 от Наредба № I-157 от 01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета и водачите и тяхната дисциплина, издадена от министъра на

вътрешните работи; чл. 51, ал. 1 - ал. 10 от Закона за българските лични документи и чл. 7, ал. 1, т. 6, б. „а“ и чл. 36 - чл. 38 от Правилника за прилагане на Закона за българските лични документи, приет с Постановление на Министерски съвет № 13 от 08.02.2010 г. при условие, че представеният от заявителя чуждестранен документ, удостоверяващ правоспособността му за управление на МПС е бил правомерно издаден от компетентните органи на МВР на Република И., тъй като страната е договаряща страна по Конвенцията за движение по пътищата от 1968 г. Също така е посочено, че с наличието на Експертна справка с № 210 от 13.09.2024 г. се установява, че предоставеното СУМПС с № D03020596 издадено на 15.10.2022 г. за категория „В“ е неистински документ и респ. българското СУМПС не е издадено по реда на Наредбата, тъй като не е налице императивно законово изискване за издаване на СУМПС.

Ответникът – Началник на отдел „Пътна полиция“ при СДВР изразява становище за основателност на протеста.

Заинтересованата страна – С. А. А., чрез адв. П., в открито съдебно заседание, изразява становище за неоснователност на протеста.

Съдът, като обсъди изложените в протеста доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С. А. А. (SUBHI A. A.) с ЕГН [ЕГН], [дата на раждане] в Сирийска арабска република, с постоянен адрес в [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5 е подал заявление вх. № 22699 от 25.06.2024 г. за преиздаване на чуждестранно свидетелство за управление на МПС и издаване на еквивалентно такова. Към заявлението били приложени: декларация, в която е посочено, че е установил обичайното си пребиваване в Република България и не притежава СУМПС издадено от държава-членка на ЕС; удостоверение за здравословно състояние на водач/кандидат за придобиване на правоспособност за управление на МПС, заявление-декларация, че притежава СУМПС издадено от Република И., квитанция за извършено плащане за издаване на документа. Представено било и СУМПС, образец Република И. с № D03020596, дата на издаване 15.10.2022 г., валиден до 14.10.2032 г., категория „В“.

С оглед подаденото заявление и представените документи е било издадено от СДВР българско СУМПС с №[ЕИК] от 23.07.2024 г., като същото било връчено на С. А. на 24.07.2024 г.

Неистинността на чуждестранното свидетелство за управление на МПС с № D03020596 била установена при разследване по досъдебно производство № 158/ 2024 г. по описа на Главна дирекция „Национална полиция“ при МВР, прокурорска преписка № 16805/2024 г. по описа на СГП. Производството е било образувано и водено за престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 от Наказателен кодекс (НК), в чийто предмет на доказване се е включвало и проверка на валидността/истинността на чуждестранни СУМПС, издадени на множество чужди граждани, над 100 лица между които и СУМПС на С. А., които са били инициирали административни производства пред българските компетентни власти в отдели/сектори на „Пътна полиция“ при СДВР и ОДМВР за замяна на чуждестранните свидетелства за управление на МПС с български такива.

На 13.09.2024 г. по досъдебното производство е било извършено технико-документално експертно изследване на документа представен от А. като в Експертна справка № 210/2024 г. на вещо лице, специалист в областта на криминалистиката в СЕКД - ГДНП, в заключението си констатира, че представеното за изследване СУМПС с № D03020596, образец Република И. на името на SUBHI A. A. [дата на раждане], е неистински документ.

С оглед на установеното в хода на проверката, е подаден от СГП протест с искане за обявяване на нищожност на изразеното с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР, във връзка с заявление с вх. № 22699 за преиздаване на чуждестранно свидетелство за

управление на МПС и издаване на еквивалентно такова, подадено от С. А. А. (SUBHI A. A.), въз основа на което е издадено СУМПС №[ЕИК] от 23.07.2024 г., отразяващо правоспособност за категории АМ, В1 и В, с валидност до 23.07.2034 г.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Д. протест е редовен – в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същият е допустим, като подаден при упражняване на правомощията на прокуратурата - активно легитимирано лице по чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 от АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл. 149, ал. 5 от АПК не е ограничено във времето и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази:

„При оспорване на административния акт, преценката за нищожност се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта, като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на „правно нищо“, на несъществуващ факт. След като нищожният акт не поражда валидни правни последици, той не би могъл да породи и валидни правни задължения“ (Тълкувателно решение № 3 от 16.04.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2012 г., ОСК на ВАС/.

При липса на легална дефиниция на понятието нищожност, но при наличие на достатъчно правораздавателни ориентири за квалификацията на даден порок на акта като основание за неговата нищожност, следва да се отчете и хипотезата, при която акта е издаден при изначална и пълна липса на предпоставки за издаването му.

Именно този порок се установява и при преглед на фактите по спора:

Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ като процесното СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя, съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126 на ЕП и Съвета. Съгласно чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО „обичайно пребиваване“ по смисъла на директивата, означава мястото, където дадено лице обикновено живее, т.е. повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Между страните не е спорно, че С. А. А. има обичайно пребиваване на територията на Република България. Видно от подадената от него декларация към заявлението за издаване на СУМПС, същият няма пребиваване в друга страна от ЕС и е установил обичайното си пребиваване в Република България по смисъла на § 4, т. 46 от ЗДвП, т.е. повече от 185 дни през последните 12 последователни месеца. В този смисъл следва да се приеме, че българските национални власти и в частност - началникът на отдел „Пътна полиция“ при СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС.

По силата на нормата на чл. 159, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, министърът на вътрешните работи определя условията и реда за издаване на СУМПС. В тази връзка правнообвързващ акт е Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. на министъра на вътрешните работи (Наредба) .

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 - т. 3, а именно: 1.) страната, издала съответното свидетелство е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на Приложение № 6 към конвенцията; 2.) страната, издала съответното свидетелство е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република

България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3.) страната, издала съответното свидетелство е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария.

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, т. 3, т. 4, т. 6 или т. 7.

Така, за приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Р. И. свидетелството за управление на МПС отговаря на Приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.).

Съгласно т. 1 - 3 от Приложение № 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

Към момента на подаване на заявлението, лицето е представило СУМПС издадено от чужда държава – Република И.. Видно, от приложената по делото Експертна справка № 210/2024 г., вещо лице при извършено технико-документално изследване на документа е посочило, че представеното за изследване СУМПС издадено от Република И. с № D03020596, издадено на 15.10.2022 г. на името на SUBHI A. A., [дата на раждане] е изцяло неистински документ, т.е. никога не е било издавано или дори да е издавано, се представя неистинско такова.

В този смисъл, с оглед на констатираното следва да се приеме, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС, издадено от Република И. не изпълнява изискванията на Приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

Горните съображения обуславят извод за съда, че началникът на отдел „Пътна полиция“ е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, което не отговаря на изискванията на българското законодателство. Същият не е следвало да удовлетворява искането за издаване на българско свидетелство, предвид противоречието със закона.

Наличието на валидно, чуждестранно национално СУМПС, в хипотезата на чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредбата, е абсолютна предпоставка за издаване българско СУМПС. Целта на издаването на българското СУМПС в тази хипотеза, законодателят е дефинирал като подмяна на чуждестранното. Липсата на представено валидно чуждестранно свидетелство за правоуправление, лишава волеизявлението за подмяна, респ. издаване СУМПС от предмет.

В процесния случай е бил налице илюзорен, фиктивен предмет на произнасяне като липсата на истинско (валидно) СУМПС от Република И., води до липса на валидно издадено българско СУМПС. Също така липсата на подлежащ на подмяна документ, води до пълна липса на предпоставки за постановяване на процесният административен акт.

Като продължение и съгласно разпоредбата на чл. 162, ал. 4 от ЗДвП чуждестранно национално свидетелство за управление на моторно превозно средство на български гражданин или чужденец, издадено от държава, която не е членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, се заменя с българско свидетелство за управление без полагане на изпит, ако държавата, в която е издадено е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на изискванията на Приложение № 6 към Конвенцията.

По силата на нормата на ал. 5 на чл. 162 от ЗДвП в случаите, когато чуждестранно национално свидетелство не отговаря на изискванията по ал. 4, българско свидетелство за управление на моторно превозно средство се издава след успешно полагане на изпит.

Горепосочените законови разпоредби ясно регламентират, че когато е представено СУМПС на

чужденец, което е неотговарящо на условията по чл. 162, ал. 4 от ЗДвП, то единственият начин за издаване на СУМПС е след успешно полагане на изпит. С висока степен на яснота и категоричност, законодателят не е предвидил друга възможност за замяна на СУМПС, още по-малко в хипотеза като процесната, с оглед на което следва да се приеме, че по този начин е ограничил всяка друга потенциална възможност или способ.

Визираната нормативна постановка налага извода, че освен, че издаването на процесното СУМПС е постановено при пълна липса на предпоставки, то е постановено и при наличие на пълна закова невъзможност за издаването на подобен документ. Невъзможност равнозначна на имплицитно разписана забрана в текста на чл. 162, ал. 8 и ал. 4 от ЗДвП.

В тази връзка следва да се приеме, че волеизявлението за издаване на СУМПС е постановено и в нарушение на изрично разписано законово ограничение, което е следващо основание за квалифицирането му като нищожно.

Императивната нормативна постановка и цел на закона – да не бъде издавано СУМПС в хипотеза като процесната, налага извода, че в настоящия случай волеизявление е правно нищо и не може да поради целените правни последици.

По отношение на единствено реално отправено възражение от заинтересованата страна, а именно, че експертната справка е е представена от вещо лице и не е извършена по реда на АПК или НПК, не е назначена от съда и не може да служи като доказателство въз основа на които да се постанови неблагоприятен за страната акт, съдът счита за необходимо да посочи:

Експертната справка е изготвена за целите на прокурорската проверка. Същата представлява изходящо от страна доказателство. Изготвена от експерт с необходимата квалификация, при ясно разписани, предмет и задачи и използване надлежен аналитичен метод. Успоредно с това същата е изготвена от длъжностно лице – експерт и служител в сектор „Експертно-криминалистическа дейност“, ГДНП, при упражняване правомощията му и надлежно възлагане от страна на „Криминална полиция“, ГДНП. Същата е неоспорена от страната, респ. представлява годно и надлежно доказателство, представено от страната, което съдът, при липса на възражения и оспорване може и следва да зачете.

В този смисъл протестът, като основателен следва да бъде уважен, респ. СУМПС с №[ЕИК] от 23.07.2024 г. на началник отдел „Пътна полиция“ при СДВР на С. А. А., [дата на раждане] в С. с ЕГН [ЕГН] да бъде прогласено за нищожно.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на волеизявление на началник отдел „Пътна полиция“ при Столична дирекция на вътрешните работи за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство №[ЕИК] от 23.07.2024 г. на С. А. А. с ЕГН [ЕГН], [дата на раждане] в Сирийска арабска република.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: